

Historia klasa VI a tematy od 25.03.2020 r.

Temat: Czy król Stanisław August zdradził Polskę?

Lekcja dodatkowa (praca z tekstem)- 25.03.2020 r.

Zapoznaj się z tematem z podręcznika i wykonaj polecenia (ustnie):

1 Przyjrzyj się ilustracji. Następnie wykonaj polecenia.

Praca z ilustracją

a) Podaj imię i nazwisko króla Polski ukazanego na ilustracji.

b) Wymień 3 elementy świadczące o tym, że ta osoba jest królem.

- ---
- ---
- ---

★ c) Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Autorem powyższego portretu króla jest

A Canaletto.

B Matejko.

C Bacciarelli.

D Norblin.

- 2 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

Stanisław August Poniatowski został wybrany na króla Polski w 1764 roku.	P	F
Zwolennikiem wyboru Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski były Prusy.	P	F
Stanisław August stanął po stronie Rosji i targowiczian również z powodów osobistych.	P	F
Jednym z pomysłodawców porwania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, do którego doszło w 1771 roku w Warszawie, był Tadeusz Kościuszko.	P	F

Temat: Powtórzenie wiadomości z działu: Upadek Rzeczypospolitej.

27.03.2020 r.

Informacje do powtórzenia- przypomnij sobie najważniejsze wydarzenia z działu: Upadek Rzeczypospolitej oraz rozwiąż krzyżówkę (krzyżówkę można przerysować lub wydrukować i umieścić w zeszytcie):

August III Sas (1696-1763) – elektor saski i elekcyjny król Polski, syn Augusta II Mocnego. Tron saski objął po śmierci ojca, w 1733 roku. Podjął wówczas również starania o koronę polską. Początkowo – 12 września 1733 roku – przegrał rywalizację ze Stanisławem Leszczyńskim, jednak w wyniku zbrojnej interwencji Rosji elekcję powtórzono 5 października, tym razem wybierając na władcę Augusta III. Został koronowany w styczniu 1734 roku.

Za panowania Augusta III wszystkie sejmy, z wyjątkiem dwóch, zostały zerwane lub zakończyły obrady bez podjęcia uchwał. August III podejmował starania o wzmocnienie władzy monarszej w Polsce. Chciał również przeprowadzić reformę wojskową, by móc wykorzystać siły zbrojne Rzeczypospolitej w toczonych przez siebie konfliktach z Prusami. Większość jego inicjatyw, nawet tych korzystnych dla Polski, upadała jednak przez opór potężnych rodów magnackich, takich jak Potoccy czy Czartoryscy. W trakcie panowania udało mu się za to odnowić elewację ZAMKU WARSZAWSKIEGO.

August III Sas

Podstawą panowania Augusta III był silny sojusz z Rosją. Utrzymywał się on aż do śmierci cesarzowej Elżbiety Romanowej w 1762 roku. Kolejni władcy Rosji, Piotr III i Katarzyna II, przestali jednak udzielać mu poparcia. August III, zagrożony przygotowywanym przez Czartoryskich zamachem stanu, opuścił Polskę na początku 1763 roku. Niedługo później zmarł w Dreźnie.

I ROZBIÓR POLSKI - 1772 - ROSJA, PRUSY I AUSTRIA

Pierwszego rozbioru polski dokonały Rosja, Prusy i Austria na podstawie podpisanego 5 sierpnia 1772 roku traktatu, w którym nasi zaborcy powoływali się na rzekomy rozkład Polski oraz swe rzekome historyczne podstawy prawne do zajmowanych terenów. Przyczyną bezpośrednią rozbioru stała się toczona wojna domowa (TZW. KONFEDERACJA BARSKA). Kwestionowała ona legalność panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. W tym samym roku władca Prus - Fryderyk II - odciął tzw. kordonem sanitarnym od ziem polskich Prusy Królewskie. Ostatecznie 5 sierpnia 1772 roku w Petersburgu podpisano konwencję rozbiorową. Znalazło się w niej stwierdzenie o "całkowitym rozkładzie państwa". Skutkiem rozbiorów było utracenie około 210 tys. km². Wprowadzono prawa kardynalne, czyli liberum veto, wolną elekcję, prawo do wypowiedzenia posłuszeństwa królowi. Zatwierdzono też Radę Nieustającą. Dobrą stroną rozbioru było przeprowadzenie reform sądowniczych, oświaty i gospodarczych. Zostały założone nowe szkoły w których uczono praktycznych przedmiotów, powołano też Komisję Edukacji Narodowej.

II ROZBIÓR POLSKI - 1793 - ROSJA, PRUSY

1792 r. – podpisanie aktu konfederacji przez przeciwników reform (w Targowicy, przy poparciu Rosji) Drugi rozbiór Polski - był to zabór polskich ziem, jakiego dokonały Rosja oraz Prusy (bez Austrii - zajętej wojną z Francją) na podstawie podpisanego w styczniu 1793 roku traktatu. Bezpośrednią przyczyną rozbioru stała się próba uniezależnienia się Polski od Rosji, którą podjęto w czasie Sejmu czteroletniego, uchwalenie Konstytucji 3 maja, jak również rosyjsko - pruskie zbliżenie wywołane rewolucją na terenie Francji. Wojna w obronie Konstytucji 3 Maja prowadzona była pod dowództwem bratanka królewskiego księcia Józefa Poniatowskiego. Po zwycięstwie pod Zieleńcami (w wojnie polsko-rosyjskiej 18 czerwca 1792), ustanowiony został przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego Order Virtuti Militari – najwyższe polskie odznaczenie wojskowe.

W ZAKRESIE SPRAW WEWNĘTRZNYCH UCHWALONO:

- przywrócenie władzy zwierzchniej szlachty nad chłopem
- częściowe utrzymanie praw mieszczaństwa, jego nietykalności osobistej i majątkowej, prawo nabywania ziemi przez mieszczan głównych miast. Zlikwidowano natomiast reformy samorządowe i instytucje plenipotentów (reprezentantów w sejmie)
- ponowienie praw kardynalnych: władza ustawodawcza jednoizbowego sejmu (kadencja 4 lata), na czele administracji Rada Nieustająca z królem, komisje resortowe (KEN) komisje porządkowe w województwach. Liczbę wojska zmniejszono do 15 tys.

III ROZBIÓR POLSKI - 1795 - ROSJA, PRUSY I AUSTRIA

Trzeci rozbiór to był ostateczny zabór polskich ziem, jakiego dokonały Rosja, Prusy oraz Austria na podstawie podpisanego 24 października 1795 roku traktatu. Zaborcy powoływali się w nim na rewolucyjne zagrożenie ze strony Rzeczypospolitej. Bezpośrednią przyczyną rozbioru stał się upadek powstania kościuszkowskiego (24 marca 1794r.)

SEJM WIELKI

Sejm Czteroletni (Sejm Wielki) - Sejm zwyczajny zwołany w 1788 w Warszawie, rządził do 29 maja 1792. Dzięki niemu Polska stała się monarchią konstytucyjną.

- Zwołany został przez Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- W 1789 roku uchwalono nowe podatki, wśród nich tzw. ofiarę dziesiątego grosza z dóbr szlacheckich i kościelnych.
- Od 1790 główną rolę w sejmie sprawował król i powiązany z nim obóz reformatorski.
- Powołał on liczne komisje, które zajęły się sprawami finansowymi, gospodarki i wojskowości. Uchwalono m.in. powiększenie armii do 100 tys. (z braku pieniędzy ograniczono ją jednak do 60 tys. żołnierzy).

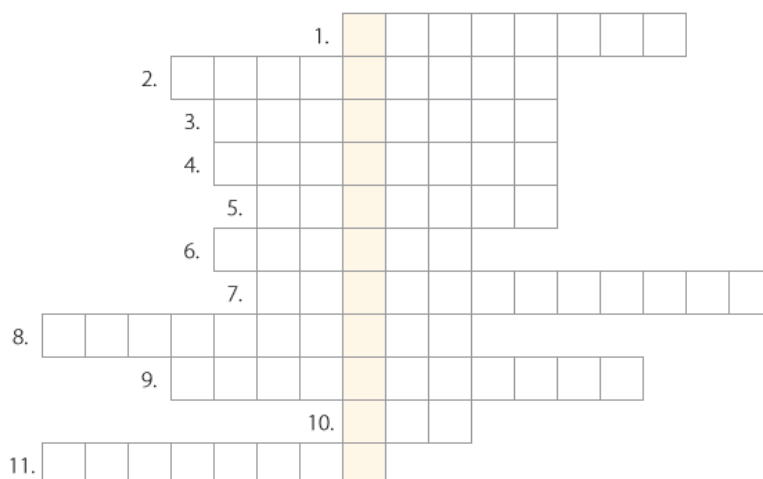
GŁÓWNYM DZIEŁEM SEJMU WIELKIEGO BYŁO UCHWALENIE W DNIU 3 MAJA 1791 NOWEJ KONSTYTUCJI.

- Zniosła ona podział Rzeczypospolitej na Polskę i Litwę,
- zwiększyła uprawnienia mieszczan z miast królewskich,
- zapowiedziała poprawę doli warstwy chłopskiej (chłopi objęci ochroną prawną),
- zlikwidowała konfederacje i liberum veto w Sejmie (zamiast tego wprowadzono zasadę, że o uchwałach decyduje większość głosów),
- ograniczyła prawa polityczne gołoty szlacheckiej (drobnej, ubogiej szlachty)
- wprowadzono trójpodział władzy w myśl której władza powinna dzielić się na wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą.
- Funkcję wykonawczą miał sprawować król i odpowiedzialny przed Sejmem rząd, zwany Strażą Praw, który tworzył prymas oraz ministrowie policji, pieczęci (spraw wewnętrznych), skarbu, wojny i spraw zagranicznych.
- Ustaliła, że po Stanisławie Augustie Poniatowskim, dziedzicznym królem Polski miał zostać elektor saski Fryderyk, wnuk Augusta III

POWSTANIE KOŚCIUSZKOWSKIE

Powstanie kościuszkowskie to powstanie narodowe skierowane przeciw Rosji, a następnie także przeciw Prusom, trwające od 24 III do 16 XI 1794. Objęło swym zasięgiem prawie wszystkie dzielnice ówczesnego państwa polskiego.

6 Rozwiąż krzyżówkę. Następnie wyjaśnij znaczenie otrzymanego hasła.

1. Hugo ..., duchowny i uczyony, był jednym z autorów Konstytucji 3 maja.
2. Miejscowość, w której magnaci sprzymierzeni z Rosją ogłosili konfederację przeciwko reformom Sejmu Wielkiego.
3. Nazwisko jednego z przywódców konfederacji targowickiej.
4. Miasto, w którym obradował Sejm Wielki.
5. Ignacy ..., zwolennik obozu reform, podobnie jak Kołłątaj i Małachowski.
6. Tytuł władczyni Rosji.
7. Inaczej usunięcie króla z tronu, pozbawienie go władzy.
8. Stolica Rosji w XVIII wieku, rzeczywiste miejsce zawarcia sojuszu konfederatów z władczynią Rosji.
9. Stanisław ..., marszałek Sejmu Wielkiego.
10. Imię wybitnego polskiego artysty malarza, autora między innymi obrazu „Konstytucja 3 maja 1791 roku” i „Bitwa pod Grunwaldem”.
11. Miejscowość nad Bugiem, miejsce zwycięskiej bitwy wojsk polskich nad wojskami rosyjskimi w 1792 roku.

HASŁO: _____